

บุชาธรรม

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรมวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๔๒๒. เรื่อง “ขอบคุณ”

ตอบ : เขาขอบคุณมานะ จบ ขอบคุณมันก็จบแล้ว

ถาม : ข้อ ๒๔๒๓. เรื่อง “ธรรมโอสถ”

กราบนมัสการหลวงพ่อกะเรพ โยมได้นั่งสมาธิ ยังไม่สงบดีเท่าไร จิตของโยมติดออกมา นั่งดูตัวเองนั่งสมาธิ หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ นั่งจ้องตัวเอง เห็นอยู่อย่างนั้น สักพักกลับเข้ามาเหมือนเดิม ตอนจิตออกไปรู้ทุกขณะ แต่พอจิตกลับเข้ามาเหมือนเดิม ไม่รู้ตอนไหน พอรู้ก็ปกติแล้ว พอออกจากสมาธิแล้วบอกตัวเองว่าไม่น่าจะใช้ทางที่หลวงพ่อสอน ไม่อยากให้เป็นแบบนี้อีก จึงพุทโธจดจ่อเข้มข้นจนเครียด ไม่ให้เกิดอาการอย่างนั้นอีก

คำถาม

๑. เดือนที่ผ่านมาโยมทำสมาธิอย่างจริงจัง ไม่ค่อยสงบเลย จะแก้ไขอย่างไรคะ

๒. จำตัวเก่าได้ เรื่องเดิมๆ ที่เคยทำให้ พอทำไม่ได้ก็ท้อ มีมาตรฐานในการทำแล้วให้ได้แบบนี้ แต่ทำไม่ได้ ขอหลวงพ่ช่วยชี้แนะด้วยคะ

ระหว่างวันเห็นอารมณ์ชัดเจนขึ้น อารมณ์โมโห ไม่พอใจ เศร้าหมองในตัวเอง ใช้ปัญญาคุยกับตัวเองว่า เราไม่ได้อยากได้หรือคาดหวังอะไรจากเขา ทำไมเราจึงไม่เมตตาเขา แล้วตอนนี้ใครเดือดร้อน

อาการของจิตตัวเองรุ่มร้อน เศร้า ไม่ได้ตั้งใจ อารมณ์ต่างๆ ที่อยู่ใจพิจารณาไม่หมด ยังตกตะกอนอยู่ มันจะดีดขึ้นมาให้พิจารณาต่อในทางจงกรม พอจับได้ก็มาตอบคำถามว่า เราได้อะไร เรารู้สึกอะไร เราเดือดร้อนนี่เอง มันจะบอกตัวเอง แต่ทำจิตให้สงบลงไปเบาบาง ไม่มีตัวตน ทำไม่ได้เลย ถ้าสงบก็ชนิดเดียว

(โยมมีปัญหาเรื่องสุขภาพค่ะ)

ตอบ : เขามีปัญหาสุขภาพของเขามาก ถ้ามีปัญหาสุขภาพ เจ็บไข้ได้ป่วยนะ เราก็รักษาตามอาการนั้น เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยนะ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย มีปัญหาเรื่องสุขภาพ สุขภาพนี้สุขภาพร่างกายไง แต่มันน่าเห็นใจนะ คนที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพจิต

คนที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพจิต จิตของเขาเป็นจิตเภท จิตของเขามีความขาดตกบกพร่อง เขาไม่รู้ตัวเขาเลยนะ พอเวลาเขาไม่รู้ตัวเขา เวลาพวกนี้ คนที่จิตมีการขาดตกบกพร่อง แต่ก็มี การศึกษาก็ศึกษาธรรมะไง เวลาพูดคุยกันเรื่องพื้นฐาน คุณก็รู้เรื่อง เวลาเรื่องการดำรงชีวิตนะ เราก็พยายามจะรักษาชีวิตเราไว้ให้ดี แล้วจะมาประพฤติปฏิบัติ แต่ถ้าจิตเขาบกพร่อง พอจิตเขาบกพร่อง ภาวนาไปแล้วมันวิปัสสนา มันสร้างภาพร้อยแปดพันเก้า นี่พูดถึงจิตบกพร่อง

เวลาสุขภาพกายของเราไม่แข็งแรง เรามีโรคประจำตัว เราก็ให้หมอรักษา รักษาตามนั้น แล้วเราก็พยายามจะประพฤติปฏิบัติ เพราะนี่เป็นของจริง ธรรมโอสถ ธรรมโอสถเป็นที่พึ่งของจริง เป็นที่พึ่งของจริง ถ้าเป็นที่พึ่งของจริง

เวลาคนเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันแล้วแต่วาระของคน แต่จิตของเรา เรามีที่พึ่งที่อาศัยแล้ว เรื่องการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มันมองจากล้าหาญมาก มันเป็นเรื่องธรรมดา ใจ

เราศึกษาธรรมะจนเข้าใจ จนเข้าถึงแนบแน่นในหัวใจแล้ว ถ้าเรื่องอย่างนี้เป็นวาระของใครทั้งสิ้น มันเป็นเรื่องกรรมของสัตว์ๆ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม ใครสร้างเวรสร้างกรรมไว้มากน้อยขนาดไหน ผลของเวรของกรรมมันให้ผลขนาดนั้น เวลาให้ผลขนาดนั้น แต่ในชาติปัจจุบันนี้ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ถ้าเกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราจะประพฤติปฏิบัติของเราเนะ เราพยายามแสวงหาของเรา ถ้าเราแสวงหาของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเรา

อย่าไปให้เรื่องสุขภาพมาเป็นการบั่นทอนๆ ใจ นี่ปัญหาเรื่องสุขภาพ เรื่องหน้าที่การงานที่ว่ำนั่น
เรื่องหนึ่ง แต่เรื่องสุขภาพ เราก็ให้หมอรักษา

เพราะเวลาหลวงตาท่านพูดถึงพระเ๊ย เวลาท่านอาจารย์สิงห์ทองไปเยี่ยมท่านอาจารย์ที่
นั่น จำชื่อไม่ได้ ท่านบอกว่าท่านทิ้งธุระ ท่านทอดธุระ ท่านไม่ยอมรักษา แล้วท่านก็ไปรายงาน
ผลกับหลวงตาพระมหาบัว

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกว่า ไปบอกให้ท่านไปรักษา เพราะว่ามันยังมีโอกาสรักษา
ได้ ถ้ารักษาไม่ได้แล้วเราถึงจะทอดธุระ แล้วท่านก็เอากลับมารักษาจนหาย

เวลาถ้ามันยังมีโอกาสที่รักษาได้ เราก็จะรักษา นี่ก็เหมือนกัน เรามีโอกาสจะรักษาได้
เราก็รักษาของเราไป แต่ความเป็นจริง ความเป็นจริงคือหัวใจ คือสังขารอันนี้ เพราะธรรมชาติ
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ต้องให้มีใครมาเคาะโคง ไม่ต้องให้มีใครมาอุทิศส่วน
กุศลให้ เราเอาไปเองหมด เราอุ้ของเราเองหมด เราทำของเราเองหมด

นี่พูดถึงว่า ถ้ามีเรื่องสุขภาพร่างกาย ยกไว้ให้หมอ แล้วเราก็รักษาตามอาการนั้น แล้วเรา
ภาวนาของเราไป อย่าให้สิ่งนี้มาเป็นสิ่งที่กีดขวาง ให้การกระทำของเรานี้ได้มรรคได้ผลของเรา
ไป

ย้อนกลับมาที่เรื่องคำถามเนาะ ถามว่า เขาหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ พอ
หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ เห็นจิตมันดีดออกไป จิตที่มันดีดออกไปแล้วมองกลับมา
เห็นเรานั่งสมาธิภาวนา

ไอนั้นมันเป็นอาการของจิต อาการของจิตอย่างหนึ่ง มีพระเป็นมากมาย มีพระเวลาเป็น
นะ เวลาทำสมาธิ ทำสมาธิสักพักหนึ่ง จิตมันจะออกจากร่างนี้ไป แล้วไปรู้ไปเห็นอะไร เขาก็
สำคัญตนว่าเขามีคุณธรรม

มาหาเรา เราก็บอกว่าไม่ได้หรอก ต้องพยายามรั้งไว้ๆ อย่าให้มันออก เพราะจิตถ้ามัน
สงบ มันสงบโดยฐาน สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน สู้ติจิต สู้ติจิตมันอยู่ในร่างกายนี้
เพราะเราเกิดด้วยเวรด้วยกรรม เราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มีกายกับใจๆ ถ้าเราจะรักษาใน

ปัจจุบันนี้ เราก็ต้องเข้าไปสู่จิตใจที่มันเป็นปกติ จิตใจที่เป็นสถานะของความเป็นมนุษย์ เราให้เขาตั้งเข้ามาๆ เขาไม่ได้ตั้งเข้ามา สุดท้ายพวกนี้สึกไปหมดแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน ย้อนกลับมา จิตที่มันดีดออกไป

มันดีดออกไป เวลาดีดออกไปมันด้วยอาการของจิต มันด้วยวาสนาของคนใด อย่างเช่นธาตุต่างๆ มันก็มีคุณภาพตามแต่ธาตุอย่างนั้น จะเป็นธาตุทองแดง ทองเหลือง มันก็มีคุณภาพตามธาตุนั้น

จริตนิสัย จริตนิสัยจิตที่สร้างมา มันจะทำอะไรได้มา มันเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์ มันฝังอยู่กับจิตดวงนั้น เวลามีอาการอะไรเกิดขึ้นมามันก็เป็นอาการนั้น แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เราสั่งของเราไว้ เราแก้ไขให้มันกลับมาเป็นปกติได้ สมาธิคือจิตเป็นปกติ สิ่งที่เป็นความเป็นปกติ

แต่ตอนที่ปัจจุบันนี้มันไม่ปกติ จิตเราปกติ ในปัจจุบันนี้มันไม่ปกติ มันไม่ปกติเพราะอะไร เพราะกิเลสตัดทอนความทะยานอยากมันห่อหุ้มหัวใจอยู่ แล้วมันก็ดีดมันก็ดีน มันก็ชักมันก็จูง คูสิ ไทสจริต โมหจริต โลกจริต มันไปตามกำลังกิเลสทั้งนั้นนะ นี่มันไม่ปกติ

ถ้ามันเป็นปกติ สัมมาสมาธิ นี่คือความปกติของใจ ถ้าใจปกติ ใจปกติมันนะสัมมาสมาธิ จิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้เป็นอย่างนั้น แต่ที่เป็นกันอยู่ปัจจุบันนี้มันไม่ใช่เดิมแท้ มันสถานะเสวยภพ เสวยชาติ เสวยความเป็นมนุษย์ใน มนุสสตีระจฉาโน มนุสสเปโต มนุสสเทโว นี่เสวยภพเสวยชาติตามแต่บุญกุศลของตน

ฉะนั้น เวลาถ้ามันดีดออกไป บอกมันเป็นจริตนิสัย แล้วเราก็สั่งไว้

แต่นี้บอกว่า เวลามันดีดออกไป แต่เข้าตอนไหนไม่รู้ ถ้าเข้านะ มันดีดออกไป ถ้ามันเข้ามา เราไม่เท่าทันนั้น แต่มันเข้ามาแล้ว เรา รู้ว่าการเข้าแล้ว แล้วเขาก็พยายามจะรักษาไว้ พุทโธ จดจ่อ พุทโธ เข้มขันจนเครียดเลย

อย่าไปเครียดกับมัน เพราะอะไร เพราะความรู้สึก ความรู้สึกเป็นนามธรรม ถ้าเป็นนามธรรมนะ ถ้าเราไม่กดทับเกินไป มันก็ไม่แครงเครียด เราทำด้วยความพอดี เราทำด้วยสติ สมบูรณ์ แล้วเราทำของเราด้วยความมัชฌิมา ความสมดุลพอดี ทำของเราไปเรื่อยๆ ทำบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาทำบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ถ้าจิตมันสงบระงับเข้ามา เราบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือบูชาใจของเรา บูชาพุทธะนั่นแหละ แล้วถ้าเป็นพุทธะแล้ว แหม! มหัศจรรย์ นี่ไง ปฏิบัติอย่างนั้น

เขาบอกว่า เวลานั่งสมาธิแล้วมันดีดออกไป พอดีดออกไปแล้ว ตั้งสติไว้แล้วมันกลับเข้ามา แล้วมาคิดได้ว่ามันไม่ใช่ทางที่หลวงพ่อสอน ไม่ใช่ทางที่หลวงพ่อสอน

อันนี้มันฟังไว้ ฟังไว้จนเป็นสัญญา เวลามันเทียบเคียงได้มันก็เป็นประโยชน์ตรงนี้ เห็นใหม่ ศึกษาพระไตรปิฎกมา ศึกษาพระไตรปิฎกก็เป็นอย่างนี้ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา เวลามันเป็นในใจขึ้นมา นี่ตัวจริง ใ้ศึกษามานั่นนะชื่อ เวลาเป็นนี่เป็นตัวจริง

นี่ก็เหมือนกัน หลวงพ่อเคยบอกไว้ มันไม่ใช่ๆ เวลาเป็นสัญญา เวลาเป็นตัวจริง จิตมันดีดออกไป แล้วมันกลับเข้ามา เอ๊ะ! นี่ไม่ใช่ทาง ดีนะ

ถ้าไปลุ่มหลงกิเลสนะ เวลาจิตมันดีดออกไป ไปรู้ไปเห็นอะไรขึ้นมา เป็นผู้วิเศษแล้วละ ลำคัญตนะ ทีนี้ก็เลสมันยุมันแห่ยนะ มันกระตุ่นไปเลย มันออกนอกทางไปไง ออกนอกทางไปรู้ไปเห็นขึ้นมา

ในโลกเราเดี๋ยวนี้ โลกนี้มันสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นมากมายมหาศาลเลย เป็นธรรมชาติก็มี ไปรู้ไปเห็นอะไรมา แล้วก็ไปติดพันมันอยู่อย่างนั้นนะหรือ นี่ส่งออก

ทีนี้บอกว่าถ้ามันไม่ใช่ทางที่หลวงพ่อสอน ก็พุทธโไว้ พุทธโไว้เข้ามา มันก็เป็นสัจจะเป็นความจริง ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงนะ

ทีนี้เข้าคำถาม “๑. เดือนที่ผ่านมาทำสมาธิอย่างจริงจัง ไม่ค่อยสงบเลย แก้ไขอย่างไรคะ”

เราปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ คนเราเวลาตั้งใจจะประพฤติปฏิบัติ ขึ้นมานี้มีคุณค่าแล้วละ คนที่ยังไม่เห็นคุณค่าของธรรมะ ธรรมะคือสัจธรรม อริยสัจ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มันเป็นเรื่องสัจจะ ทางโลกเขาไม่มีตลาด ไม่มีสินค้า ไม่มีการซื้อขาย

นี่ไง เวลาทางโลกๆ เวลาคนโดยปุณฺชน รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ชอบนักกรูปร รส กลิ่น เสียงที่มีความสุข ที่กามคุณ ๕ ที่พอใจกันนะ เขาชอบกันอย่างนั้น แล้วใครถ้ามีมากนะ โอ้โฮ! นี่มีบุญเยอะ มีอำนาจวาสนา เห็นไหม คนที่จิตใจเขาต่ำต้อย จิตใจเขาต่ำต้อย เขาก็ไปตื่นตื่นกับรูป รส กลิ่น เสียง ตื่นตื่นกับยศถาบรรดาศักดิ์ ตื่นตื่นกับโลกธรรม ๘

เวลาคนที่ประพฤติกปฏิบัติ เวลาจะประพฤติกปฏิบัติ เราปฏิบัติเพื่อสัมมาสมาธิ เพื่อความสงบในใจของตน ไม่ใช่สงบในเรื่องของโลก

โลก เวลากลางวันอีกทีก็ครึกโครม กลางคืนขึ้นมาเจียบกริบเลย เวลาที่มีคนสัญจรไปมา มันก็มีเสียง มีต่างๆ ขึ้นมา เวลาถึงกลางคืน คนเขากลับบ้านกลับเรือนหมดแล้ว มันก็เป็นทีสงบสงัด นี่มันเป็นเรื่องธรรมชาติ

แต่ในใจของเราละ ในใจของเราที่เราจะประพฤติกปฏิบัติ เราจะบอกว่า คนที่จะประพฤติกปฏิบัติมันก็มีอำนาจวาสนาแล้วละ มีอำนาจวาสนาขึ้นมาเพราะว่าสิ่งนี้ไม่มีใครเห็นได้ ไม่มีใครจับต้องได้ แล้วคนที่ชวนชวาก็แบบพวกเรานี้ไง ชี้ทุกชี้ชี้ยาก กรรมฐานชี้ทุกชี้ณะ แแบกกลดแบกบาตรขึ้นเขาลงห้วยไป โอ้โฮ! เหนื่อยมาก ไปหาหัวใจของตน

จุดงค์ไป จุดงค์ไปก็เพื่อหาหัวใจดวงนี้ อยู่ที่ไหนมันก็ปฏิบัติไม่ได้ อยู่ที่ไหนมันก็ทำอะไรไม่ได้ มันก็ต้องไปตะลอนๆ ขึ้นมา เปลี่ยนบรรยากาศ หาโอกาส เปลี่ยนให้สัญญาอารมณ์ในหัวใจมันมีคุณค่าขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน “๑ เดือนที่ผ่านมา โยมทำสมาธิอย่างจริงจัง ไม่ค่อยสงบเลย จะแก้ไขอย่างไรดีคะ”

เพราะว่าไปคาดไปหมาย ปล่อยหมดละ เราปฏิบัติเพื่อเรา เราปฏิบัติ แค่ปฏิบัติก็มีคุณค่าแล้ว ปฏิบัติ เห็นไหม ปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่งสมาธิ เดินจงกรม บุญกิริยาวัตถุ เราเสียสละสิ่งที่เขาไปเที่ยวไปเล่น ไปชวยทะเล ไปภูเขา ไปที่เขาขึ้นชอบกัน เราอยู่ในทางจงกรมเข้าไปเข้ามาๆ คนทางโลกเขาบอกลงสัยต้องส่งโรงพยาบาลศรีธัญญาแล้วละไม่รู้เดินไปเดินมาเหมือนคนบ้า แต่ไอ้คนพุดนะมันบ้า เราต่างหากที่มีสติปัญญา

นี่จะบอกว่า ๑ เดือนที่เดินมาได้สิ่งใดเลย มันได้ ได้เจตนาที่เราอยากจะทำปฏิบัติ ได้เจตนาที่เราเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ได้บุญกุศล บุญกิริยาวัตถุ เราเสียสละการกระทำนั้นเพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาเขาบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บูชาด้วยลาภ ด้วยสักการะ ด้วยสิ่งต่างๆ เราบูชาด้วยความเพียรของเรา เราปฏิบัติบูชาแล้วพอใจ ยิ้ม

หลวงปู่ขาวท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านมีทางจงกรม ๓ เส้น เข้าขึ้นมาเดินจงกรมบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กลางวันเดินบูชาพระธรรม กลางคืนเดินบูชาพระสงฆ์ ทั้งๆ ที่ท่านเป็นพระอรหันต์ การเดินจงกรมของท่าน ท่านบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระอรหันต์ เพราะจิตของท่านเป็นวิหารธรรม แล้วท่านเดินจงกรมขึ้นมา บูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

แล้วเราเป็นใครละ เราเป็นคนขี้ทุกข์ขี้ยากไง เวลาเดินจงกรมขึ้นมาเหงื่อไหลไคลย้อย เชียว ทุกข์มากเชียว นี่เวลามันจะทุกข์มาก...ก็ทุกข์นะสิ

แล้วเวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาทุกข์ใจเสียใจ รำร้อคร่ำครวญ น้ำตาที่หลังไหลออกมาจากดวงตาของตน ถ้าเก็บไว้ทุกภพทุกชาติ น้ำทะเลสู้ไม่ได้ ที่ความทุกข์ความยากเรานี้ ที่มันทุกข์ซ้ำทุกข์ซ้ำกันนี้ ที่โยหยาอาลัยอาวรณ์ ร้องไห้คร่ำครวญกันอยู่นี้ แต่ละภพแต่ละชาติสะสมไว้ๆ มากกว่าน้ำทะเลอีก เช็ดไหม แล้วเดินจงกรมมันแค่ไหนเอง เดินจงกรมมันถึงสุดยอดไง เราเดินจงกรมมาบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เขาถามว่า มันไม่ค่อยสงบเลย จะแก้ไขอย่างไร จะแก้อย่างไร

อย่าไปคาด อย่าไปหมาย อย่าไปตั้งเป้า บูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราศรัทธา เรามั่นคง ศรัทธา อจลศรัทธา ศรัทธาแล้วบูชา เดินของเราไป พุดแล้วจะเป็นสัญญาใจ ถ้ามันสมดุลงพอดี เดียวมันลงนะ มันเป็นของมันไป แต่เนี่ยมัน “อ๊วย! จะเป็นแล้ว อ๊วย! จะได้แล้ว อ๊วย! อ๊วย!”...ไม่ได้หรอก อย่าไปคาดหมายอะไรทั้งสิ้น

แล้วเขาบอก “โอ๊ย! ทำอย่างนี้ก็ไม่มีความหมายนะสิ มันไม่เหมือนทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์เขามีเป้าหมาย ต้องบรรลุเป้าหมาย”

ไฉน่นวิทยาศาสตร์ ไฉน่ปฏิบัติธรรม กิเลสมันคอยยุคอยแยะ คอยกีดคอยขวางมากมาย
มหาศาล เราทำของเราไป นี่พูดถึงว่าจะแก้ไขอย่างไร

“๒. จำตัวเก่าได้คะ แต่เดิมๆ ที่เคยทำมา พอทำไม่ได้ก็ท้อ มีมาตรฐานในการทำแล้วให้
ทำแบบนี้ ยังทำไม่ได้ หลวงพ่อเคยชี้แนะแล้วคะ ช่วงระหว่างที่เห็นอารมณ์ชัดเจนขึ้น อารมณ์
โมโห อารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้าหมอง อารมณ์ต่างๆ ปัญญาคุยกับตัวเองว่าเราไม่ได้คาดหวัง
จากนั้นทำไมเราถึงไม่เมตตาเขา”

นี่พูดถึงเมตตาณะ เวลาใช้ปัญญาคุยกับตัวเองได้ ใช้ปัญญาคุยกับตัวเองได้นี้มี
สติสัมปชัญญะพอสมควรนะ ถ้ามีสติสัมปชัญญะพอสมควร นี่ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าปัญญา
คุยกับตัวเองแสดงว่าตัวเองมีความคิดมีความเห็นสิ่งใด มันมีปัญญาคุยกับตัวเองได้ ถ้ามี
ปัญญาคุยกับตัวเองได้นี้มีสติ ถ้ามันขาดสตินะ มันคิดด้วยความเจ็บแค้น คิดด้วยความเจ็บปวด
แล้วคิดที่จะจ้องล้างจองผลาญที่จะแก้แค้นเขาด้วย

แต่ถ้ามีสติปัญญา เราคุยของเราได้ เรามีสติปัญญาพอ แต่คนเรายังไม่ชำระล้างกิเลส
มันกิเลสในหัวใจ เวลาที่มีสติปัญญาขึ้นมา มีกำลังขึ้นมา กิเลสมันก็เบาบางลงๆ พอกิเลสมันรู้เท่า
ทัน มันก็พลิกมันก็แพลงขึ้นมาไง พอพลิกแพลงขึ้นมา เราก็บอกอาการมันก็รู้มร้อน มีความเศร้า
ใจ อารมณ์ต่างๆ นี่มา เคนจกรรมอยู่เห็นมันติดขึ้นมาในทางจกรรม แล้วเวลามันติดขึ้นมามัน
มีความเดือดร้อน มันจะบอกตัวเองว่าทำจิตให้สงบไม่ได้ ทำให้ตัวตนเบาบางลงไม่ได้

ค่อยๆ ฝึกหัดทำไป ค่อยๆ ฝึกหัดทำไป สิ่งทีี่สะสมในหัวใจ ความมีสติ มันเป็นสมาธิ พอ
มันมีปัญญาขึ้นมา มีปัญญาคุยกับตัวเองได้ ดูสิ เวลาคนที่เขามีความโลภ ความโกรธ ความ
หลง เวลาเพื่อนฝูงตักเตือนเขาก็ไม่เชื่อ เวลาคนที่ไปวากกล่าวเขา เขาทำร้ายคนคนนั้นเลย เพราะ
อะไร เพราะเขาอยู่ในความโลภ ความโกรธ ความหลง ความโลภ ความโกรธ ความหลงเป็นเรา
เป็นของของเรา มันยังเกิดความคิดแค้น เกิดอารมณ์โทสะโมหะในหัวใจ

แต่นี้เรามีสติปัญญา เราเดินจกรรม นั่งสมาธิภาวนา เวลาจิตใจมันมีหลักมีเกณฑ์ เรามี
สติปัญญาคุยกับตัวเองได้

คนอื่นเตือนเขายังจะไปทำร้ายเลย เวลาคนจะมีปัญหากัน มีคนไปตักไปเตือน ใจคนที่ไปตักไปเตือนคนนั้นจะโดนทำร้ายก่อน เพราะเขาโกรธไง อารมณ์ชั่ววูบไง อารมณ์โกรธทั้งอารมณ์ไง มันไปหมดเลย

แต่นี้พอมีสติมีปัญหาขึ้นมาบ้าง เรามีปัญญาคุยกับตัวเองได้ มีปัญญาคุยกับตัวเองได้ มีสติปัญญาเท่าทัน เท่าทันอารมณ์ความรู้สึก มันก็ดีขึ้นมาพอสมควร แล้วเราก็กัดกัดของเราไป พอคุยกับตัวเองได้จนเหตุผลมันจบแล้ว ก็พุทโธต่อไป พุทโธต่อไป

พุทโธๆ เวลาพุทโธแล้วถ้ามันมีความคิดมันโหมเข้าใส่ ก็ใช้ปัญญาคุยกับตัวเองไง ปัญญาอบรมสมาธิต่อเนื่องไปๆ กัดกัดทำของเราอย่างนี้ กัดกัดทำของเรา เราปฏิบัติธรรมของเรา เราดูแลหัวใจของเรา พุทโธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

เวลาเขาจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาซื้อตัวเครื่องบินไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ที่ประเทศอินเดีย เราชาวพุทธเราจะพุทโธ เราจะกำหนดลมหายใจเข้าออก เราจะบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลางหัวใจของเรา พุทโธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แล้วกัดกัดของเราไป ทำของเราได้มากน้อยแค่ไหน

แล้วเรื่องสุขภาพ เรื่องสุขภาพเราก็ดูแลสุขภาพตามความจำเป็น เราดูแลสุขภาพตามความจำเป็นแล้วถ้าเรามีสติมีปัญหา นะ ธาตุชั้นนี้ไม่ทับจิตใจ ร่างกายนั้นมันไม่ทำให้หัวใจเราหวั่นไหว ถ้าจิตใจเราอ่อนแอ เวลาเรื่องสุขภาพมันวิตกกังวลมันยังกำเริบเสิบสาน

แต่ถ้าเรามีใจเป็นธรรมๆ นะ ในเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ปรินิพพานไปแล้ว ครูบาอาจารย์ของเราก็นิพพานไปหมดแล้ว เราเองเกิดมามีชีวิต เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วมีคุณค่า มีคุณค่าที่เรามีศรัทธาความเชื่อ แล้วเราจะประพฤติปฏิบัติของเราอยู่

งานทางโลกใครๆ ก็ทำได้ งานการเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาต้องบุคคลคนนั้นต้องเป็นผู้ทำเอง คนที่จะมีสติปัญญาจนถึงศรัทธาความเชื่อ เชื้อมั่น ศรัทธา อจลศรัทธาเพื่อประพฤติปฏิบัติ มันคงที่ มันมีน้อย

มีมากที่มหาเรา “หลวงพ่ หลวงพ่อช่วยพุดให้ผมกลับมาภาวนาใหม่สิ ผมทิ้งมา ๒๐ ปีแล้ว” คนที่ทิ้งมา ๑๐ ปี ๒๐ ปีเยอะเยอะไปหมด

เวลาภาวนาไปที่แรกมันมีศรัทธาความเชื่อมั่นก็มั่นคงของมัน เวลาไปเต็มที่แล้ว สุดกำลังของตนแล้ว เลิก เลิกไปเยอะเยอะเลย

นี่บอกว่าศรัทธาความเชื่อความมั่นคงของเรา แล้วเราปฏิบัติต่อเนื่องของเราไป ได้มาก ได้น้อย บุษาคงค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เติมนัจกรม นั่งสมาธิภาวนา บุญกิริยาวัตถุ วัตถุที่เราเมื่อสราภาพ มีเสรีภาพที่จะนอนอย่างไรก็ได้ จะทำอะไรก็ได้ มาเติมนัจกรม มานั่งสมาธิ ถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุษาคงค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยการประพฤติปฏิบัติของเรา จบ

ถาม : ข้อ ๒๔๒๔. เรื่อง “กราบขอพบพระคุณหลวงพ่”

หลวงพ่ : กราบขอพบพระคุณเหมือนกันเลย แต่กราบขอพบพระคุณเมื่อไหร่ ก็กับกราบขอพบพระคุณแบบว่าทางโลกๆ

ถาม : กราบหลวงพ่เจ้าคะ จากเหตุวันนี้ลูกนั่งสมาธิ ใจก็เกิดคิดถึงการไปกราบหลวงพ่ครั้งแรก ครั้งนั้นลูกได้นำบาตรไปถวายด้วย หลวงพ่เมตตาลูกมาก บอกลูกว่า “การถวายบาตรนี้เหมือนเป็นบุญกุศลที่ใช้เท่าไรก็ไม่หมด เหมือนคอนโด” ลูกมีความสุขมากทุกครั้งที่นั่งถึง จนน้ำตาไหลก็มี แม้ว่าเวลาจะผ่านไปหลายปีแล้วก็ตาม

บางครั้งเวลานั่งภาวนาเกิดโยกคลอนหรือเกิดอาการเอียงต่างๆ ถ้าความคิดถึงตอนที่ได้กราบหลวงพ่ครั้งนั้นผุดขึ้นมาเอง แล้วตัวนี้ตรงเลย นั่งได้อีกนานเหมือนคืนนี้ ลูกก็เลยตั้งใจปฏิบัติบูชาหลวงพ่ แล้วก็คิดถึงหลวงพ่ ลูกก็เลยเขียนมากราบหลวงพ่เจ้าคะ แต่ลูกยังคงนั่งสมาธิตกหลุมตบ่อเหมือนเดิม แม้ว่าจะปฏิบัติมาหลายปีแล้ว

ลูกเคยไปกราบถามหลวงพ่ที่วัดเรื่องนิมิตที่โดนผีมาหลอกในนิมิต ที่กลัวผีมากจนล้มกลัวหลวงพ่เจ้าคะ แต่พอถึงเวลาเจอหลวงพ่จริงๆ กลับกลัวหลวงพ่จนตัวสั่นหมด ต่อมาลูกก็เลยใช้วิธีเขียนมาถาม แต่วันนั้นพอได้คำตอบจากหลวงพ่แล้ว ความกลัวต่างๆ นานา มีปัญหา

อะไรก็หายหมดจนน่าอัศจรรย์ ภาวนาดีไปอีกหลายวัน แต่หลังจากนั้นบางครั้งความกลัวมันก็กลับมาใหม่ เรื่องแบบนี้มันเป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหมเจ้าคะ

แล้วลูกอยากทราบว่า ถ้าเราตั้งใจปฏิบัติบูชาใครก็ตาม แม้กระทั่งพระพุทธเจ้า ท่านจะรู้ไหมเจ้าคะ กราบขอบพระคุณหลวงพ่อบ้าง

ตอบ : ใ้ฉันกราบขอบคุณเรื่องถวายบาตรนะ การถวายมันเป็นเรื่องทางโลก ดุสิต เวลาในเอตทัคคะเง พระสีวลีเป็นพระที่มีลาภสักการะมากที่สุด แล้วมีพระ เราจำชื่อไม่ค่อยได้ ที่ว่าเกิดมา เป็นพระอรหันต์ ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บเลย เพราะท่านเคยได้ถวายหยูกยาแก่พระพุทธเจ้าในอดีตกาลมา

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราถวายสิ่งใดๆ มันเป็นเหมือนกับที่เขาสร้างพระพุทธรูปปางนั้นๆ ปางที่พระพุทธเจ้าปางห้ามญาติ ปางสะดุ้งมาร ปางนั่งสมาธิ ปางต่างๆ เพราะมันมีเหตุเกิดในพระไตรปิฎกเป็นเรื่องนั้นก็เลยทำอย่างนั้น ใ้ฉันก็เหมือนกัน สิ่งที่เราทำบุญอย่างนั้น เราจะได้อย่างนั้น มันมีที่มาที่ไป เป็นเรื่องกรรม แต่ในปัจจุบันนี้คนเราพยายามจะทำสิ่งใดแล้ว จะอยากได้สิ่งใดต่างๆ เอาอย่างนั้น

ฉะนั้น เวลาที่เราถวายบาตรๆ ก็ถวายบาตรให้พระ เวลาพระท่านบิณฑบาตทุกวันๆ มันได้ใช้ตลอด เหมือนกับสร้างกุฏิ เวลาสร้างวัดสร้างวา ขอให้พระจตุรทิศที่ยังไม่ได้มา ให้มาเถิด ถ้ามาแล้วขอให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุขใจ เราสร้างไว้เป็นสาธารณประโยชน์ ถ้าใครได้ใช้ประโยชน์สิ่งใดแล้วมันมีบุญกุศลตลอดไป ถ้ามีบุญกุศลตลอดไป

ตอนนั้นเวลาทำสิ่งใด ถ้ามันกระทบ เราก็พูด ถ้ามันไม่กระทบนะ ทำแล้ว สิ่งที่ได้ทำแล้ว มันจบแล้ว แล้วให้มันเป็นปัจจุบัน

แต่อันนี้มันเป็นผลดีใจ ผลดีเพราะเวลาคิดถึงที่ไรแล้วมัน แหม! มันมีความสุข

ความสุขมันก็เป็นบุญกุศล เป็นเรื่องคุณงามความดี คุณงามความดีที่เราทำไปแล้ว มันเป็นอดีตไปแล้ว ที่นี้เราจะทำปัจจุบันนี้ให้มันดีขึ้น ถ้าทำปัจจุบันให้ดีขึ้น ผีก็หัดภาวนาของเรา ถ้าเวลาจะฝึกหัดภาวนามันภาวนาได้มากหรือได้น้อย

แล้วสิ่งที่ว่า บางครั้งนั่งแล้วตัวโยกตัวคลอน เวลาคิดถึงหลวงพ่อก็ขึ้นมาแล้วมันกลัวไ
มันกลัวมันก็นิ่งไปได้อีกหลายวันเลย มันก็ดีใจ

หลวงพ่อก็เลยกลายเป็นแม่นาคพระโขนงคอยไปหลอกใจ หลอกให้นั่งสมาธิ เวลาคิดถึง
แม่นาค อู้ฮู! ตัวตรงเลย คิดถึงหลวงพ่อ

อันนั้นถ้าอะไรเขาเรียกว่ามันเป็นคติ มันเป็นอุบาย ถ้าเป็นประโยชน์ใช้ได้ ถ้าเป็น
ประโยชน์นะ เวลานั้นสมาธิภาวนาว่างเหงาหาวนอน ถ้ามีสิ่งใดมันกระตุ้นใจ เวลาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าไปสอนพระโมคคัลลานะไป พระโมคคัลลานะเป็นพระโสดาบันมาจากฟัง
พระสารีบุตรฟังเทศน์พระอัชชชมา เวลานั้นไปแล้วว่างเหงาหาวนอน นี่ไง นี่พระโมคคัลลานะนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปด้วยฤทธิ์ ให้เอาน้ำลูบหน้า ให้แหงนดูดาว ให้ตริภ
ในธรรม นี่เวลาจะแก้ไข เวลาแก้ไขท่านสอน ๕ อย่าง แก้ง่วง ถ้าแก้ง่วงนอนขึ้นมา ถ้ามันเป็น
จริง

นี่พระโสดาบันนะ พระโมคคัลลานะเป็นพระโสดาบัน เวลาท่านไปเฝ้าองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ไปประพฤติปฏิบัติยังสัปหงกโง่งง นี่ไง กิเลสมันร้ายไหม กิเลสอันที่
ละเอียดมันร้ายไหม แล้วเวลาเราปฏิบัติกัน จะฆ่ากิเลสๆ

ก็เขียนสิ ก-ไก่ สระอิ สระเอ ร-เรือ ส-เสือ แล้วก็ขีดมันเลย จะฆ่ากิเลส กิเลสอยู่ที่ไหน
รู้จักกิเลสไหม

ถ้ามันจะรู้จักกิเลส เริ่มต้นจากเรานั่งสมาธิภาวนา ถ้าจิตมันไม่สงบ มันก็ฟุ้งซ่าน เวลา
มันฟุ้งซ่าน ความคิดของเราเดิมๆ ความคิดเราเดิมๆ ความคิดทางโลกๆ มันแผดมันเผาหัวใจ ถ้า
เวลาวันไหนเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา จิตมันสงบเข้ามาบ้าง มันเย็นใจ

จิตมันสงบ มันเย็นนะ แล้วเวลามันปล่อยมา โอ้โฮ! โลงหมดเลย เวลาเดินจงกรมไป
เหมือนลอยไปลอยมาเลยนะ เวลาพูดอย่างนี้แล้วไอ้คนข้างนอกมันก็อิจฉา มันอิจฉามันก็บอก
ว่าไอ้พวกนี้ยกย่องกันเอง

โธ! ไปเดินจงกรมเถอะ เดินไปเดินมาถ้าจิตมันดีๆ มันเหมือนมันเดินอยู่นั่นแหละ กิริยา
ภายนอกมันเดิน แต่ความรู้สึกภายในเหมือนปุยมะขลอลอยไปลอยมาเบาๆ เลยละ โอ้โฮ! มันเป็น

ร้อยแปด ถ้ามันเป็นนะ แต่ก็อาการมันเป็น มันจะเป็นอะไรไป มันเป็นก็คือมันเป็นไง แต่คนที่เขาปฏิบัติแล้วเขารู้ เขารู้เขาเห็นไง ปัจจัยตั้ง สันติภูมิโง่โง่ จะให้ใครมาหลอกไป

จิตไม่สงบเป็นอย่างไร รู้ทุกคน ในโลกนี้รู้หมดเลย ทุกข์เป็นอริยสัจ จิตไม่สงบ ฟุ้งซ่าน ทุกข์ยาก มีการบีบคั้นในใจทั้งสิ้น

แล้วจิตสงบเป็นอย่างไร

ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ ก็คิดให้ว่าง ไม่ใช่จิตสงบ จิตสงบมันมีสติสัมปชัญญะในตัวมันเอง มันได้วางอารมณ์ทั้งหมด วางอาการความรู้สึกนึกคิด สิ่งที่มีรู้รู้สึกนึกคิดแล้วมันอยู่ที่จิตนิสัย โทสจริต โมหะจริต โลกจริต มันก็ชอบแตกต่างกันไป แล้วยึดมันแตกต่างกันไป เวลามันปล่อยวางหมดมันเป็นอิสระในตัวมันเอง มันเป็นอย่างไง ว่างๆ หรือ ว่างจริงหรือ มันว่างๆ ว่างๆ สัญญาอารมณ์ สัญญาว่าว่าง เวลามันเป็นของมันจริง โอ้โฮ! นี่เวลามันเป็นจริงขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา เห็นไหม

เรานักปฏิบัติ เราบอกว่า เวลาตัวโยกตัวคลอน เวลานั้นไป เวลาคิดถึงหลวงพ่อก็นั่งขึ้นมา มันผูกขึ้นมา คือนั่งนิ่งได้ไปอีกนานเลย

ถ้ามันเป็นประโยชน์นะ ในปัจจุบันนี้เวลาเราออกประพฤติปฏิบัติ เวลาเราทุกข์เรายาก เรามีความทุกข์ความยาก เวลากิเลสมันย่ำในหัวใจเรา เรายะลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปีมันทุกข์แคไหน ๖ ปี โอ้เรายังไม่เคยเจอความทุกข์มากขนาดนั้น แล้วเวลามันท้อแท้นะ หลวงปู่มีท่านมีอำนาจวาสนา ท่านปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อำนาจวาสนาขนาดนั้นนะ แล้วเวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านจริงจังของท่าน

นี่พูดถึงว่าเราระลึกถึงใคร เวลามันจนตรอก เวลามันทุกข์มันยาก ถ้าเราระลึกถึงครูบา อาจารย์เป็นที่พึ่ง ใจความเพียรที่ว่าเมื่อกี้มันหนักหน่วงหายหมดเลย หายหมดเลย เหมือนกันสดชื่นได้หลายวันเลย เข้าทางจงกรมได้ตลอด เดินทั้งวันทั้งคืน

มีพระเจ้าเคยคุยกับเรานะ เขาแปลกใจ “เอ๊ะ! ทำไมท่านเดินได้ทั้งวันทั้งคืนๆ ใจผมแค่พึ่งเทพศาสเซตแค่หน้าเดียวผมยังนั่งหลับเลย อ้อ! แสดงว่าท่านมีงาน”

คำว่า “มีงาน” จิตมันมีการกระทำของมัน มันไม่่วงเหงาหาวนอน มันไม่บีบคั้นตัวมันเอง อู้ฮู! มันโล่งมันเือง อู้ฮู! สุดยอด ถ้ามีงานทำนะ

นี่พูดถึงว่าถ้าเวลาระลึกถึงมันเป็นประโยชน์ก็เป็นประโยชน์ เวลานั่งสมาธิเขาบอกว่ายังตกหลุมตกบ่ออยู่ เราก็ฝึกหัดของเราไป

“นั่งสมาธิยังตกหลุมตกบ่อเหมือนเดิม แม้ว่าจะปฏิบัติมาหลายปีแล้ว”

การปฏิบัติมาหลายปีแล้วมันก็เป็นประโยชน์กับเราไง การปฏิบัติมาหลายปีแล้ว เป็นจิตเป็นนิสัยฝังไปในหัวใจนี่ไง ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราหาเงินมาได้ ๑ บาท เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่สิ่งหนึ่ง เราใช้ในครอบครัวของเราสิ่งหนึ่ง เราทำการค้าต่อไปสิ่งหนึ่ง เหลืออีกหนึ่งสิ่งฝังดินไว้คือการทำบุญกุศล ฝังดินไว้ในหัวใจ

ในหัวใจมันมีเจตนา มีความตั้งใจที่จะทำบุญ เสียสละทำบุญไปในพระพุทธศาสนา ทำบุญในพระพุทธศาสนา มันก็เป็นเรื่องถาวรวัตถุหรือเป็นเรื่องใช้ในชาติปัจจุบันนี้ แต่เจตนาอันนั้นมันฝังลงไปทีใจใจ ใจเป็นผู้เสียสละ ใจเป็นผู้กระทำ นี่หนึ่งสิ่งฝังดินไว้ ฝังในหัวใจไว้ไง ถ้าฝังในหัวใจแล้วมันก็เป็นจิตเป็นนิสัยไง ถ้ามันเป็นเรื่องของวิญญูะมันก็เป็นทิพย์สมบัติไง ทิพย์สมบัติที่มันฝังลงไปใจๆ

ถ้าไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม อยู่ทีสมบัติใครมากสมบัติใครน้อยไง ถ้าสมบัติใครมาก ได้วิมานที่ใหญ่กว่า เป็นทองคำ ถ้าคนมีวาสนาน้อยก็ได้วิมานที่ด้อยกว่า บางคนได้วิมานทีว่าเป็นทองคำส่วนหนึ่ง เป็นวัตถุก่อสร้างส่วนหนึ่ง มันอยู่ที่ฝังลงดินเท่าไรนะ ฝังมากฝังน้อย มันอยู่ที่วาสนาของคนใจ

นี่เราประพฤติปฏิบัติ ปฏิบัติมาหลายปีแล้ว นี่ไง ฝังดินไว้ๆๆ สิ่งที่จะได้เป็นอริยทรัพย์ เป็นสัจจะเป็นความจริงของเรา จะเชื่อไม่เชื่อ ถึงเวลาพิสูจน์กัน นรกสวรรค์มีหรือไม่ ชาติหน้า ชาตินี้มีหรือไม่ เชื่อหรือไม่เชื่อก็เรื่องของความเชื่อ ความจริงเป็นความจริงวันยังค่ำ นรกสวรรค์ มันก็เป็นนรกสวรรค์ตั้งแต่เรายังไม่เกิด เกิดมาแล้วตายไปก็ยังเป็นนรกสวรรค์อยู่เหมือนเดิม สิ่งทีว่าเราปฏิบัติจะได้ผลหรือไม่ได้ผล นี่ไง มันมีอยู่โดยดั้งเดิม มันมีอยู่ของมันโดยปกติอยู่แล้ว ถ้าเราปฏิบัติไปๆ ใจ นี่ไง ฝังไว้ในใจๆ เป็นอำนาจวาสนาบารมีของตน

นี่พูดถึงว่า ปฏิบัติมาหลายปีแล้ว แล้วบอกว่าเคยไปหาหลวงพ่อ เล่าเรื่องนิมิต เรื่องกลัวผี

กลัวผีส่วนกลัวผี กลัวผี เวลาคนเรา นี่ไง ที่ว่าจิตนิสัย มันเป็นกรรมของสัตว์ สัตว์แต่ละคนนะ สิ่งที่คุณภาวนา เวลานั่งสมาธิภาวนาไปเห็นนิมิต นั่นนะวาสนาของคน กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน ไม่ใช่เราขีดเส้นแล้วจะให้ทุกคนเป็นอย่างนี้หมด เป็นไปไม่ได้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ อยู่ที่จิตนิสัยของเขา

เวลาอนุปปิพิกถา ให้ทำทานเสียก่อน ถ้าทำทานแล้ว ถ้าจิตเขาซาบซึ่งในบุญกุศลของเขา เขาจะไปเกิดเป็นเทวดา อย่างนี้ที่ว่าเราซาบซึ่งในบุญในคุณ เป็นอจลศรัทธาไง ถ้าจิตเขาควรแก่การงานแล้วถึงเทศน์อริยสัจใจ เวลาเทศน์อริยสัจ จิตควรแก่การงานแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตใจของคนเวลามันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป มันมีเหตุมีผลของมัน ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุไฉน เวลาผู้ที่มีเหตุ เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นี่ไง สิ่งที่ว่าศีล สมาธิ ปัญญา

ศีล สมาธิ ปัญญา ศีลก็เป็นศีล ศีลคือความปกติของใจ ถ้าศีลคือความปกติของใจ ถ้าเราเป็นปกติจริงมันก็จะศีลบริสุทธิ์ เวลาศีลมันมีต่างมีพร้อมก็วิตกกังวล เวลามันขาดแล้วมันคอยหลอกตัวเองๆ ไง มันคอยทิ่มคอยตำตลอด

ฉะนั้น เวลาพระกรรมฐานเราถึงต้องปลงอาบัติๆ ไง เวลาปลงอาบัติ ศีล สมาธิ สมาธิมันความสงบของใจ ใจถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา แล้วมันเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดขึ้นมันมีมาตรฐานของมัน ใ้โฮ! ร้อยแปด

นี่พูดถึงกลัวผี กลัวผี เวลาเจอหลวงพ่อ หลวงพ่อบอกว่า แต่สุดท้ายแล้วสิ่งที่เขาทำของเขาไป มันก็เป็นความมหัศจรรย์ ถ้ามันเป็นความดีๆ เราว่าความดีก็เป็นความดี แต่บอกว่า “เวลาประพฤติปฏิบัติบูชาครูบาอาจารย์องค์ใดก็แล้วแต่ แม้กระทั่งบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านจะรู้ไหมคะ”

ใ้โฮ! ถ้าเป็นหลวงตาพระมหาบัวนะ ใครมีความสงสัยเรื่องอย่างนี้ท่านบอกว่า “ไป เราจะพาไปถามพระพุทธเจ้า” ท่านจะพาถูกศิษย์ไปถามพระพุทธเจ้าเลย

ใ้โฮที่ว่าบูชาๆ ท่านจะรู้หรือเปล่า

เราบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาทำความสงบของใจเข้ามา พอใจสงบระงับเข้ามา เห็นไหม พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เราบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รู้หรือไม่รู้ละ เราน่ะรู้ชัดๆ เลย

เวลาปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านรู้หรือเปล่า

เวลาคนมีความปรารถนาสิ่งใด เวลากราบพระกราบเจ้า ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อุทิศส่วนกุศลนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านรู้หรือเปล่า มันเป็นการสร้างสมบุญญานาการในใจ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติบูชาครูบาอาจารย์องค์ใด เวลาบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะรู้หรือไม่

หลวงปู่ขาวท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านสร้างทางจงกรม ๓ เส้น เข้าขึ้นมาเดินจงกรมบูชาพระพุทธเจ้า กลางวันเดินบูชาพระธรรม กลางคืนเดินบูชาพระสงฆ์ รู้หรือเปล่า ตัวท่านเองก็เป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์ ท่านยังบูชากันเลย นี่ไง บูชาธรรมๆ ความบูชาธรรมนั้นประเสริฐไฉน

แล้วนี่บอกท่านจะรู้หรือไม่

คนถามต่างหากไม่รู้หรือไม่ คนถามมันสงสัยนะ แล้วเราปฏิบัติบูชาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจะรู้หรือเปล่า

ถ้ามันสงบ รู้ ถ้าเป็นสมาธิชัดๆ เลย รู้เลยนี่สมาธิ บูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถ้าเป็นสมาธิ พุทธะรู้ ถ้ามันไม่เป็น มันได้แต่ความเร่าร้อน แต่ก็บูชาท่าน บูชาด้วยกิริยา แต่มันยังไม่เป็นผล ถ้าเป็นผลขึ้นมา รู้

นี่ไง เวลาปฏิบัติบูชาครูบาอาจารย์ ปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านจะรู้หรือเปล่า

ปัจจุัตตัง สันทิฏฐิโก รู้ชัดเจนตามความเป็นจริง เอวัง